

Deba, 2013ko urriak 7

PRENTSA-OHARRA

ITZIAR AUZO UDAL BILAKATZE BIDEAN DA

Auzotarren beharrei hobekiago erantzun ahal izateko eta Itziarren berezko nortasunari eusten laguntzeko tresna izango da auzo-udala.

Urteetan Itziar eta auzoetako herritarren eskaerari erantzunez, tokiko erakundea eratzeko urratsak eman ditugu. Alde horretatik, eskertzekoa da alderdi guztiek egin duten ahalegina, jakinda ikuspuntu desberdinetatik abiatzen ginela, gai izan garelako eskaera honi erantzun amankomun eta bateratu bat bilatzeko.

Eta urte hauetako elkarlanari esker, Itziarko Batzordeak eta Debako Udalak, Siadeco enpresaren aholkularitzarekin, auzo-udala abian jartzea adostu dute eta Debako Udalak urrats hauekin jarraituz, urriaren 9an auzo-udala sortzeko erabakia hartuko du udal plenoan.

Auzo-udalaren bitartez Itziarko biztanleek eskumen batzuk eta bere aurrekontua izango dute, modu autonomoan erabakiak hartu eta bertako biztanleen bizi baldintzak hobetu ahal izateko. Debako hirigunearekiko Itziarko auzotarrek duten urruntasun geografikorengatik, Udalak eskainitako zerbitzuak jaso ahal izateko herritar guztiek ez dituzte aukera berak gaur egun. Auzotarren behar propioei auzotik erantzun ahal izateko tresna izango da Itziarko auzo-udala.

Bestalde, Auzo-Udalak Itziarren bideratuko diren zerbitzuak eta ekimenak berezkoak diren nortasun eta ezaugarrietatik antolatu eta kudeatzeko aukera emango du eta aldi berean, funtzionatzeko modu honek, Itziarrek dituen berezko ezaugarri horiei hobeto eusten lagunduko du.

Alderdi politiko guztietako ordezkarien parte-hartzearekin adostutako prozesua izan da

2010eko otsailaren 25ean hartu zuen Debako Udal Plenoak Itziarko Auzo-Udalaren eraketarako lantalde bat osatzeko erabakia eta Debako Udaleko alderdi politiko guztietako ordezkariak duen batzordea osatu zen, Itziarko Batzordea hain zuzen ere. Ordutik hona, Batzorde horrek lan handia egin du, eta bertan zehaztu dira besteak beste honako alderdiak: auzo entitate berriaren eskumenak, Debako Udalarekin zenbait zerbitzu konpartitzeko moduak, Itziarko auzo udalaren eraginpeko lurralde-eremua, bai auzo udala beraren eta baita Debako Udalaren bideragarritasun ekonomikoa eta auzo-udalaren datoen 5 urteetarako jardueraplanua.

Auzo-udalaren lurralde-eremua, landa eremuan kokatzen diren Debako auzo guztiek osatuko dute

Eratuko den entitate berriari dagokion lurralde eremuaren barruan sartuko dira, Debakoak diren landa eremuko ondoko auzo guztiak: Egia, Elorriaga, Endoia, Itsaspe, Lastur Behea, Lastur Goia, Arbiskoa, Mardari, Itziarko kaskoa eta Itziar auzoa. Lurralde-eremu horrek 48 km²-tako azalera du eta Deba Udalerriak orotara 51,9 km² ditu. Auzo horietan bizi diren herritarrak 1.060 inguru dira, Debak guztira 5.450 inguru ditu, beraz udalerrri osoko biztanleriaren %20 inguruk jasoko ditu Itziarko Auzo Udalaren zerbitzuak.

Itziarko auzo-udalaren erabaki-guneetan, auzo ezberdinek parte-hartzea eta erabaki-ahalmena izatea bultzatuko da

Itziarko Auzo Batzordea, Auzo-Alkatea eta auzo ezberdinetako juntakideez osatuko da; horrez gain, auzo bat eta besteko herritarrek parte hartuko duten lantaldeak sortzeko ahalegina ere egingo da; guzti horrekin, auzo-udalaren eraginpekoak izango diren auzo bakoitzaren beharrei, erantzun propioak, gertukoak eta ahalik eta egokienak emateko bete beharra izango du Itziarko Auzo-Udalak, hasiera hasieratik.

Auzo-Udalak eskura dituen aurrekontu eta baliabideen erabilera erabakitzeke eskumena izango du

Auzo-Udalak urteko aurrekontua izango du, kudeatu behar dituen zerbitzu publiko eta Itziarren egin beharreko inbertsioei lotua. Aurrekontu horren zenbatekoa Debako Udalarekin behin adostutakoan, Auzo Udalaren bitartez Itziarko bizilagunek erabakiko dute zein zerbitzuri nahiz zein inbertsiori lehentasuna eman; Itziarren egin beharreko herri lan eta inbertsioak bertatik erabakiko dira beraz. Aurrekontu eta baliabideei zein erabilera eman erabakitzeke eskubidea, pizgarri izango da auzotarren parte-hartzea indartzeko, auzoetan herri dinamika berriak abiarazteko, azken finean, bere izaerari eutsiko dion Itziar bizi bat izateko.

Bestalde Auzo-Udaletik zerbitzuak kudeatu eta aurrekontuen gaineko erabakiak hartu beharko direnez, itziartarrek ardurak hartu beharko dituzte eta arriskuak asumitu; askotan erabaki zailak hartu beharra ere izango delako.

Entitate deszentralizatuak bere eskumeneko lur-eremuan eragina duten erabaki-guneetan parte hartuko du

Itziarko lur-eremuan eragina duten erabakietan, udalerrri nahiz eskualde mailakoetan, zuzenean parte hartuko du Auzo Udalak eta ondoko eskumenak izango ditu: Itziarko ondarea eta herri ondasunen kudeaketa, mantenua eta zaintza. Kale garbiketa eta zabor bilketa. Herri lanak. Diziiplina urbanistikoa. Etxebizitzak sustatzeko eskumena. Udal eskumenekoak diren Itziarko Auzo Udalaren interes eskusiboko beste hainbat zerbitzu (kultura; kirola eta gazteria; euskara eta hezkuntza; turismoa, ingurumena eta Geoparkea; oinarrizko gizarte zerbitzuak eta adinekoentzako zerbitzuak; oinarrizko osasun zerbitzuak; hiri segurtasuna, trafikoaren antolaketa eta polizia zerbitzuak eta abar).

Aurreko eskumen horietako batzuk Auzo Udaletik zuzenean kudeatuko dira; beste batzuk ordea, Debako Udaletik kudeatuak izango dira. Bereizketa hori, Auzo-Udalaren unean uneko ahalmen, Debako Udalarekin baliabideak partekatzeo aukera eta Itziarren sortzen diren beharren arabera egingo da.

Zerbitzuak bikoiztu gabe, itziartarrek gero eta zerbitzu gehiago eskura izatea lortu nahi da

Debako Udalean eta beraz Itziarko auzoetatik urruti, gaur egun eskaintzen diren zenbait zerbitzu garrantzitsu Itziarren bertan eskura izatea da erronkarik nagusia: edozein udal tramiteetarako jendaurreko zerbitzua, gizarte zerbitzuak eta adinekoentzako zerbitzuak, herri-lanak eta zerbitzu publikoen mantenu lanak eta abar.

Auzo Udala eta Debako Udalaren ahalmenen neurriko lan-plangintza bat adostu da eta honako konpromisoak hartu:

- Zerbitzuak eta funtzionamendu gastuak ez bikoiztea: Debako Udalak gaur egun dituen giza baliabideak erabiltzen jarraitu eta gastuen bikoizketa, ahalik eta murriztuena izatea. Horretarako, Auzo Udala eta Debako Udalaren arteko elkarlana ezinbestekoa izango da, baliabideak modu eraginkorrean konpartitzeko aukera dagoenean, baliabideen erabilera partekatua lehenetsiko baita.
- Urtez urte eskumen berriak kudeatzeko ardura izatea: lehen unetik zerbitzu eta eskumen guztiak ez ditu auzo-udalak kudeatuko; ordea, urtetik urtera, gero eta zerbitzu gehiagoren ardura izango du Auzo-Udalak eta eskumenak Debako Udalarekin adostuta delegatuko dira.
- Auzo Udalak gero eta antolaketa modu autonomoagoa izatea: bertako langilerik gabe eta Debako Udaleko egungo langileek eskaintako laguntza administratiboarekin jarriko da auzo-udala martxan. Etorbizun hurbilean ordea, oinarrizko zerbitzu batzuetarako beharrezko langileak Auzo-Udalak berak kontratatutakoak izango dira eta Itziarren sortzen

diren behar eta premien arabera, Auzo-Udaletik bertatik egingo da langileen antolaketa eta kudeaketa.

Debako Udalak egungo diru-sarrerak mantenduko ditu

Itziarko Auzo Udalaren eraketak ez du Debako Udalaren ohiko diru-sarreretan inolako eraginik izango eta Deba udalerrri osoari dagozkion zerga, tasa eta transferentzien diru-sarrerak bermatuak daude Debako Udalarentzat.

Debako Udalak bere aurrekontuetan, Itziarko Auzo Udalari dagokion aurrekontua onartuko du eta aurrekontu hori, Auzo-Udalak kudeatu behar dituen zerbitzuen arabera finkatuko da. Zerbitzu horiek Itziartik kudeatzera pasatakoan, Debako Udalak horien ordainketa egiteari utziko dio.

Itziarko Batzordean adostutako kudeaketa moduarekin eta baliabideak Debako Udalarekin partekatzeko neurriak hartuta, entitate deszentralizatua eratzeak Debako Udalean lehendabiziko urtean izango lukeen gain kostua, gehienez ere 40.000 euro ingurukoa izango litzateke. Egitasmoa bideragarria da Debako Udalarentzat, asumitu beharreko gain kostu hori, Debako Udalak 2013rako onartutako aurrekontuaren % 0,6 baino ez bailitzateke izango.

Auzo-batzarrak eta herritarren parte-hartze dinamikak antolatuko dira urriaren 21etik 24ra

Debako Udalak Itziarko Auzo Udalez hartutako erabakiaren berri eman, herritarren kezkei erantzun eta haien proposamenak jasotzeko parte-hartze prozesu irekiak martxan jarriko dira. Urriaren 21etik 24ra, Debako auzo ezberdinetan antolatuko dira auzo batzarrak eta Debako Udaletik herritar guztiei deialdia luzatuko zaie bilera ireki horietan parte hartzeko gonbidapena eginez. Bilerak, Deba hirigunean, Itziarkohirigunean, Lasturren eta Elorriagan egitea dago aurreikusia. Edonola ere, Debako Udalak herritarrei informazioa zabalduko die.

Deba, 2013ko urriak 7

PRENTSA-OHARRA

ITZIAR AUZO UDAL BILAKATZE BIDEAN DA

Auzotarren beharrei hobekiago erantzun ahal izateko eta Itziarren berezko nortasunari eusten laguntzeko tresna izango da auzo-udala.

Urteetan Itziar eta auzoetako herritarren eskaerari erantzunez, tokiko erakundea eratzeko urratsak eman ditugu. Alde horretatik, eskertzekoa da alderdi guztiek egin duten ahalegina, jakinda ikuspuntu desberdinetatik abiatzen ginela, gai izan garelako eskaera honi erantzun amankomun eta bateratu bat bilatzeko.

Eta urte hauetako elkarlanari esker, Itziarko Batzordeak eta Debako Udalak, Siadeco enpresaren aholkularitzarekin, auzo-udala abian jartzea adostu dute eta Debako Udalak urrats hauekin jarraituz, urriaren 9an auzo-udala sortzeko erabakia hartuko du udal plenoan.

Auzo-udalaren bitartez Itziarko biztanleek eskumen batzuk eta bere aurrekontua izango dute, modu autonomoan erabakiak hartu eta bertako biztanleen bizi baldintzak hobetu ahal izateko. Debako hirigunearekiko Itziarko auzotarrek duten urruntasun geografikorengatik, Udalak eskainitako zerbitzuak jaso ahal izateko herritar guztiek ez dituzte aukera berak gaur egun. Auzotarren behar propioei auzotik erantzun ahal izateko tresna izango da Itziarko auzo-udala.

Bestalde, Auzo-Udalak Itziarren bideratuko diren zerbitzuak eta ekimenak berezkoak diren nortasun eta ezaugarrietatik antolatu eta kudeatzeko aukera emango du eta aldi berean, funtzionatzeko modu honek, Itziarrek dituen berezko ezaugarri horiei hobeto eusten lagunduko du.

Alderdi politiko guztietako ordezkarien parte-hartzearekin adostutako prozesua izan da

2010eko otsailaren 25ean hartu zuen Debako Udal Plenoak Itziarko Auzo-Udalaren eraketarako lantalde bat osatzeko erabakia eta Debako Udaleko alderdi politiko guztietako ordezkariak duen batzordea osatu zen, Itziarko Batzordea hain zuzen ere. Ordutik hona, Batzorde horrek lan handia egin du, eta bertan zehaztu dira besteak beste honako alderdiak: auzo entitate berriaren eskumenak, Debako Udalarekin zenbait zerbitzu konpartitzeko moduak, Itziarko auzo udalaren eraginpeko lurralde-eremua, bai auzo udala beraren eta baita Debako Udalaren bideragarritasun ekonomikoa eta auzo-udalaren datozen 5 urteetarako jardueraplana.

Auzo-udalaren lurralde-eremua, landa eremuan kokatzen diren Debako auzo guztiek osatuko dute

Eratuko den entitate berriari dagokion lurralde eremuaren barruan sartuko dira, Debakoak diren landa eremuko ondoko auzo guztiak: Egia, Elorriaga, Endoia, Itsaspe, Lastur Behea, Lastur Goia, Arbiskoa, Mardari, Itziarko kaskoa eta Itziar auzoa. Lurralde-eremu horrek 48 km²-tako azalera du eta Deba Udalerriak orotara 51,9 km² ditu. Auzo horietan bizi diren herritarrak 1.060 inguru dira, Debak guztira 5.450 inguru ditu, beraz udalerrri osoko biztanleriaren %20 inguruk jasoko ditu Itziarko Auzo Udalaren zerbitzuak.

Itziarko auzo-udalaren erabaki-guneetan, auzo ezberdinek parte-hartzea eta erabaki-ahalmena izatea bultzatuko da

Itziarko Auzo Batzordea, Auzo-Alkatea eta auzo ezberdinetako juntakideez osatuko da; horrez gain, auzo bat eta besteko herritarrek parte hartuko duten lantaldeak sortzeko ahalegina ere egingo da; guzti horrekin, auzo-udalaren eraginpekoak izango diren auzo bakoitzaren beharrei, erantzun propioak, gertukoak eta ahalik eta egokienak emateko bete beharra izango du Itziarko Auzo-Udalak, hasiera hasieratik.

Auzo-Udalak eskura dituen aurrekontu eta baliabideen erabilera erabakitzeke eskumena izango du

Auzo-Udalak urteko aurrekontua izango du, kudeatu behar dituen zerbitzu publiko eta Itziarren egin beharreko inbertsioei lotua. Aurrekontu horren zenbatekoa Debako Udalarekin behin adostutakoan, Auzo Udalaren bitartez Itziarko bizilagunek erabakiko dute zein zerbitzuri nahiz zein inbertsiori lehentasuna eman; Itziarren egin beharreko herri lan eta inbertsioak bertatik erabakiko dira beraz. Aurrekontu eta baliabideei zein erabilera eman erabakitzeke eskubidea, pizgarri izango da auzotarren parte-hartzea indartzeko, auzoetan herri dinamika berriak abiarazteko, azken finean, bere izaerari eutsiko dion Itziar bizi bat izateko.

Bestalde Auzo-Udaletik zerbitzuak kudeatu eta aurrekontuen gaineko erabakiak hartu beharko direnez, itziartarrek ardurak hartu beharko dituzte eta arriskuak asumitu; askotan erabaki zailak hartu beharra ere izango delako.

Entitate deszentralizatuak bere eskumeneko lur-eremuan eragina duten erabaki-guneetan parte hartuko du

Itziarko lur-eremuan eragina duten erabakietan, udalerrri nahiz eskualde mailakoetan, zuzenean parte hartuko du Auzo Udalak eta ondoko eskumenak izango ditu: Itziarko ondarea eta herri ondasunen kudeaketa, mantenua eta zaintza. Kale garbiketa eta zabor bilketa. Herri lanak. Diziiplina urbanistikoa. Etxebizitzak sustatzeko eskumena. Udal eskumenekoak diren Itziarko Auzo Udalaren interes eskusiboko beste hainbat zerbitzu (kultura; kirola eta gazteria; euskara eta hezkuntza; turismoa, ingurumena eta Geoparkea; oinarrizko gizarte zerbitzuak eta adinekoentzako zerbitzuak; oinarrizko osasun zerbitzuak; hiri segurtasuna, trafikoaren antolaketa eta polizia zerbitzuak eta abar).

Aurreko eskumen horietako batzuk Auzo Udaletik zuzenean kudeatuko dira; beste batzuk ordea, Debako Udaletik kudeatuak izango dira. Bereizketa hori, Auzo-Udalaren unean uneko ahalmen, Debako Udalarekin baliabideak partekatzeo aukera eta Itziarren sortzen diren beharren arabera egingo da.

Zerbitzuak bikoiztu gabe, itziartarrek gero eta zerbitzu gehiago eskura izatea lortu nahi da

Debako Udalean eta beraz Itziarko auzoetatik urruti, gaur egun eskaintzen diren zenbait zerbitzu garrantzitsu Itziarren bertan eskura izatea da erronkarik nagusia: edozein udal tramiteetarako jendaurreko zerbitzua, gizarte zerbitzuak eta adinekoentzako zerbitzuak, herri-lanak eta zerbitzu publikoen mantenu lanak eta abar.

Auzo Udala eta Debako Udalaren ahalmenen neurriko lan-plangintza bat adostu da eta honako konpromisoak hartu:

- Zerbitzuak eta funtzionamendu gastuak ez bikoiztea: Debako Udalak gaur egun dituen giza baliabideak erabiltzen jarraitu eta gastuen bikoizketa, ahalik eta murriztuena izatea. Horretarako, Auzo Udala eta Debako Udalaren arteko elkarlana ezinbestekoa izango da, baliabideak modu eraginkorrean konpartitzeko aukera dagoenean, baliabideen erabilera partekatua lehenetsiko baita.
- Urtez urte eskumen berriak kudeatzeko ardura izatea: lehen unetik zerbitzu eta eskumen guztiak ez ditu auzo-udalak kudeatuko; ordea, urtetik urtera, gero eta zerbitzu gehiagoren ardura izango du Auzo-Udalak eta eskumenak Debako Udalarekin adostuta delegatuko dira.
- Auzo Udalak gero eta antolaketa modu autonomoagoa izatea: bertako langilerik gabe eta Debako Udaleko egungo langileek eskaintako laguntza administratiboarekin jarriko da auzo-udala martxan. Etorbizun hurbilean ordea, oinarrizko zerbitzu batzuetarako beharrezko langileak Auzo-Udalak berak kontratatutakoak izango dira eta Itziarren sortzen

diren behar eta premien arabera, Auzo-Udaletik bertatik egingo da langileen antolaketa eta kudeaketa.

Debako Udalak egungo diru-sarrerak mantenduko ditu

Itziarko Auzo Udalaren eraketak ez du Debako Udalaren ohiko diru-sarreretan inolako eraginik izango eta Deba udalerrri osoari dagozkion zerga, tasa eta transferentzien diru-sarrerak bermatuak daude Debako Udalarentzat.

Debako Udalak bere aurrekontuetan, Itziarko Auzo Udalari dagokion aurrekontua onartuko du eta aurrekontu hori, Auzo-Udalak kudeatu behar dituen zerbitzuen arabera finkatuko da. Zerbitzu horiek Itziartik kudeatzera pasatakoan, Debako Udalak horien ordainketa egiteari utziko dio.

Itziarko Batzordean adostutako kudeaketa moduarekin eta baliabideak Debako Udalarekin partekatzeko neurriak hartuta, entitate deszentralizatua eratzeak Debako Udalean lehendabiziko urtean izango lukeen gain kostua, gehienez ere 40.000 euro ingurukoa izango litzateke. Egitasmoa bideragarria da Debako Udalarentzat, asumitu beharreko gain kostu hori, Debako Udalak 2013rako onartutako aurrekontuaren % 0,6 baino ez bailitzateke izango.

Auzo-batzarrak eta herritarren parte-hartze dinamikak antolatuko dira urriaren 21etik 24ra

Debako Udalak Itziarko Auzo Udalez hartutako erabakiaren berri eman, herritarren kezkei erantzun eta haien proposamenak jasotzeko parte-hartze prozesu irekiak martxan jarriko dira. Urriaren 21etik 24ra, Debako auzo ezberdinetan antolatuko dira auzo batzarrak eta Debako Udaletik herritar guztiei deialdia luzatuko zaie bilera ireki horietan parte hartzeko gonbidapena eginez. Bilerak, Deba hirigunean, Itziarkohirigunean, Lasturren eta Elorriagan egitea dago aurreikusia. Edonola ere, Debako Udalak herritarrei informazioa zabalduko die.